

TILDELING AF BETALINGSRETTIGHEDER FRA DEN NATIONALE RESERVE.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES får en del henvendelser vedrørende tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve. I det følgende vil de væsentligste forhold omkring emnet blive behandlet.

Nederst i artiklen er der svar på en række afklarende spørgsmål, som SEGES har stillet Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Der henvises i øvrigt til "[Vejledning om tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve 2017](#)".

1. Hvem kan søge om tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve?

Ansøgning om betalingsrettigheder fra den nationale reserve sker via Tast selv-service. Det er i 2017 muligt at få tildelt betalingsrettigheder fra den nationale reserve i tre tilfælde:

- Hvis man er ung og nyetableret landbruger.
- Hvis man er nyetableret landbruger.
- Hvis man de foregående to år eller længere midlertidigt har fået eksproprieret et areal, som igen er støtteberettiget i 2017.
- Bemærk, at man som ung nyetableret landbruger eller nyetableret landbruger kun kan indsende én ansøgning i perioden 2015 til 2020.

Søges der til en ung nyetableret eller en nyetableret landbruger, kan ansøgningen til den nationale reserve ikke indsendes, før ansøger har indsendt Fællesskemaet det pågældende ansøgningsår. Ansøgningen behandles sideløbende med Fællesskemaet, og eventuelle tildelte betalingsrettigheder udnyttes ved udbetalingen af støtte for det pågældende ansøgningsår. Ansøger skal altså søge om grundbetalingen, selvom det på ansøgningstidspunktet endnu ikke er afklaret, om ansøger har betalingsrettigheder eller ej.

2. Betingelser

I de tre ovennævnte situationer har man som udgangspunkt mulighed for at få tildelt rettigheder fra nationale reserve. For at være berettiget til tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve, er der imidlertid en række betingelser, der skal være opfyldte. Betingelserne afhænger af, hvilket af de tre tilfælde, ansøgeren er i.

2.1. Ung, nyetableret og nyetableret landbruger

2.1.1. Ung, nyetableret landbruger

For at kunne søge om betalingsrettigheder som ung, nyetableret landbruger skal ansøger være fyldt 18 år og være myndig. Derudover skal ansøger opfylde betingelserne for at modtage støtte under ordningen "støtte til unge nyetablerede landbrugere". Se mere i SEGES' artikel herom [her](#). Som udgangspunkt skal den unge nyetablerede landbruger leve op til kravene i hele kalenderåret for at være berettiget til at få betalingsrettigheder fra national reserve.

2.1.2. Nyetablerede landbrugere

Ansøger skal være fyldt 18 år og være myndig. I 2017 betragtes ansøger som nyetableret, hvis ansøgevirkksomheden er etableret tidligst den 1. januar 2015, og ansøgningen om grundbetaling indsendes senest 2 år efter virksomhedens etableringsår.

Der stilles følgende krav til nyetablerede landbrugere:

Enkeltmandsvirksomhed:

1. Ansøger skal være berettiget til grundbetaling,
2. ansøger skal varetage den daglige ledelse af landbrugsbedriften og
3. ansøger må ikke have udøvet en landbrugsaktivitet i eget navn og for egen risiko eller haft kontrol over et selskab, der har udøvet en landbrugsaktivitet i 5 år forud for etableringen af ansøgevirkksomheden.

Andre selskaber, ex. ApS, A/S

1. Selskabet er berettiget til grundbetaling og
2. i 5 år forud for etableringen af ansøgevirkksomheden, må den eller de landbrugere, der kontrollerer virksomheden, ikke have udøvet en landbrugsaktivitet i eget navn og for egen risiko eller have haft kontrol over et selskab, der har udøvet en landbrugsaktivitet.

Man har kontrol over et selskab, når:

1. Man er tegningsberettiget,
2. man varetager den daglige ledelse af landbrugsbedriften og
3. man ejer eller er medejer af en del af ansøgevirkksomheden og er en del af den personkreds, som kan styre selskabets økonomiske og driftsmæssige beslutninger.

Ansøger har udøvet en landbrugsaktivitet indenfor de 5 foregående år, hvis ansøger har haft:

- rådighed som ejer eller forpagter over et støtteberettiget areal på mindst 2,00 ha, som drives landbrugsmæssigt,

- opdræt eller erhvervsmæssigt hold af dyr til landbrugsformål,
- produktion i væksthuse eller gartnerier,
- producerer landbrugsprodukter eller
- juletræer og pyntegrønt på landbrugsjord.

Som udgangspunkt skal den nyetablerede landbruger leve op til kravene i hele kalenderåret for at være berettiget til at få betalingsrettigheder fra national reserve. Hvis der sker ændringer i løbet af året, eksempelvis i kredsen af personer der udøver kontrol over ansøgningsvirksomheden, skal styrelsen meddeles herom hurtigst muligt.

2.1.3. Ung og nyetableret eller nyetableret landbruger - omgåelse

Udover ovenstående er grundbetingelsen for at få tildelt rettigheder fra den nationale reserve, at den unge, nyetablerede eller den nyetablerede landbruger **ikke tidligere har eller har haft muligheden for at have rådighed over betalingsrettigheder.**

I forbindelse med en ansøgning om tildeling af betalingsrettigheder fra national reserve, vil Landbrugs- og Fiskeristyrelsen derfor blandt andet undersøge, om ansøger tidligere har rådet over betalingsrettigheder eller har overdraget betalingsrettigheder uden jord til en anden landbruger.

Hvis ansøgeren kunstigt har skabt betingelser for at opnå betalingsrettigheder fra den nationale reserve i strid med formålene, er ansøger ikke berettiget til at modtage betalingsrettigheder fra reserven.

I den sammenhæng skal det bemærkes, at det forhold, at betalingsrettigheder og jord efter reglerne ikke længere "hænger sammen", ikke er et argument, der alene kan begrunde, at betalingsrettighederne er overdraget uden jord til en anden landbruger.

Når man som konsulent indsender en ansøgning om tildeling betalingsrettigheder er det derfor **ikke** tilstrækkeligt at fastslå, om ansøger opfylder betingelserne for at være ung og nyetableret eller nyetableret landbruger. Det er afgørende, at konsulenten også undersøger, hvad der er gået forud for ansøgningen om tildeling af betalingsrettigheder fra national reserve, samt hvad der på tidspunktet for ansøgningen er planen fremadrettet. De forhold, man skal være særligt opmærksom på, er bl.a.:

- Hvordan har ansøger erhvervet jorden, der danner grundlag for ansøgningen? Tjek at betalingsrettighederne ikke har været en del af købsaftalen eller er en del af forpagtningen [1].
- Har ansøger tidligere været involveret i driften af en virksomhed, som rådede over betalingsrettigheder? Hvad er der sket med disse betalingsrettigheder?
- Har ansøger planer om at videresælge eller forpagter eventuelle tildelte rettigheder?

I disse situationer skal man som konsulent være særlig opmærksom og undersøge forholdene nøje for at kunne vurdere, om der reelt set er grundlag for at få tildelt betalingsrettigheder eller om der er tale om omgåelse.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen anfører i deres vejledning om tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve 2017, at det er vigtigt, at ansøger i bemærkningsfeltet forklarer, hvorfor ansøger søger om betalingsrettigheder fra den nationale reserve.

2.1.4. Hvor mange betalingsrettigheder kan man få tildelt, og hvad er værdien af de tildelte betalingsrettigheder?

Som ung, nyetableret eller nyetableret landbruger kan ansøger få tildelt betalingsrettigheder svarende til hele det ansøgte areal, hvis ansøger ikke ejer eller råder over betalingsrettigheder i forvejen. Hvis ansøger ejer eller råder over betalingsrettigheder i forvejen, tildeles der betalingsrettigheder svarende til det overskydende areal.

Betalingsrettighederne får en værdi svarende til gennemsnitsværdien i tildelingsåret. Ansøger kan ikke få forhøjet værdien af eventuelle betalingsrettigheder, som ansøger råder over i forvejen. Bemærk, at betalingsrettighederne for forpagtede arealer tildeles forpagter.

2.2. Midlertidig ekspropriation

For at få tildelt betalingsrettigheder fra national reserve i 2017 på baggrund af en midlertidig ekspropriation, skal ansøger i 2017 råde over og søge støtte til det areal, som har været midlertidigt eksproprieret. Arealet skal være støtteberettiget i hele 2017.

Arealet skal have været midlertidigt eksproprieret i løbet af de to foregående år eller længere^[ii]. Hvis arealerne har været midlertidigt eksproprieret i en del af de to foregående år, kan arealet også være omfattet. Den midlertidige ekspropriation skal dokumenteres ved en kopi af ekspropriationsaftalerne.

Ansøger kan få tildelt betalingsrettigheder svarende til hele det areal, som har været eksproprieret. Betalingsrettighederne får en værdi svarende til gennemsnitsværdien i tildelingsåret. Bemærk, at betalingsrettighederne for forpagtede arealer tildeles forpagter.

3. Sanktioner

3.1. Ansøgning indsendes for sent

Ansøgning om tildeling af betalingsrettigheder fra national reserve typisk via Tast selv-service. Ansøgningsfristen følger fristen for indsendelse af Fællesskema 2017 og er således den 21. april 2017. Hvis ansøgningen indsendes efter fristen, nedsættes støtten beregnet ud fra de tildelte betalingsrettigheder med 3 % pr. arbejdsdag. Ansøgninger som indsendes efter ændringsfristen, den 16. maj 2017, afvises, med mindre der er tale om force majeure.

3.2. Ikke berettiget til tildeling af betalingsrettigheder

Hvis ansøger ikke får tildelt betalingsrettigheder, modtager ansøger ikke støtte i det pågældende år. Endvidere kan den periode, der er gået, før det er blevet klart, at ansøger ikke er berettiget til tildeling af betalingsrettigheder, gøre det vanskeligt at få overdraget eventuelle betalingsrettigheder, som ansøger eksempelvis har haft mulighed for at have rådighed over qua en købsaftale. Det kan være tilfældet, hvis ansøger har erhvervet jord (og betalingsrettigheder) fra et selskab, som i mellemtiden er lukket ned.

Som konsulent er det vigtigt at informere og understrege overfor ansøger, at ansøger ikke er sikret betalingsrettigheder på ansøgningsfristen, og at afklaringen af, om man opfylder betingelserne, først sker sideløbende med behandlingen af Fællesskemaet. I den forbindelse skal risikoen for at ansøger ikke modtager nogen støtte i det pågældende ansøgningsår nævnes.

3.3. Svig/omgåelse

Hvis ansøger har forsøgt kunstigt at skabe et grundlag for at få tildelt betalingsrettigheder fra national reserve, er der tale om omgåelse af støttebetingelserne, som betragtes som svig. Svig medfører, at støtten helt eller delvist bortfalder og kan i værste konsekvens medføre støtteudelukkelse, bøde eller fængselsstraf.

4. Spørgsmål til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

SEGES har sendt en række afklarende spørgsmål til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. Disse er indsat nedenfor:

Spørgsmål 1: Eksempel 3 på side 11 i Vejledning om tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve 2017: Ville konklusionen være en anden, hvis interessentskabet havde solgt og overdraget betalingsrettighederne til tredjemand? I så fald ville eksemplet lyde: *En nyetableret ansøger med en enkeltmandsvirksomhed søger betalingsrettigheder. Samme landbruger har i 2014-2015 været interessent i et interessentskab og været driftsleder. Interessentskabets betalingsrettigheder er blevet overdraget til tredjemand. Enkeltmandsvirksomheden søger grundbetaling for den samme jord som interessentskabet søgte for i 2016.* Vil ansøgeren kunne få tildelt betalingsrettigheder fra den nationale reserve, eller vil styrelsen betragte situationen som omgåelse?

Svar 1: *Den situation, du omtaler, er også omfattet af eksempel 3 på side 11. Det vil sige, at et salg eller en overdragelse til tredjemand, ikke berettiger den nyetablerede ansøger til at få betalingsrettigheder fra den nationale reserve og det vil blive betragtet som et forsøg på omgåelse.*

Spørgsmål 2: Hvordan ser styrelsen spørgsmålet om tildeling af betalingsrettigheder i forbindelse med et **generationsskifte**? Eksempel: *En ung landbruger, der ikke tidligere har været etableret som landbruger, skal overtage sin fars bedrift. Faderen har rådighed over en række betalingsrettigheder. Inden generationsskiftet sælger faderen betalingsrettighederne til tredjemand. Der foretages et generationsskifte, sønnen køber bedriften og søger om tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve.* Vil ansøgeren (sønnen/den unge landbruger) kunne få tildelt rettigheder fra den nationale reserve, eller vil styrelsen betragte situationen som omgåelse?

Svar 2: *Tildeling af betalingsrettigheder i forbindelse med et generationsskifte vil afhænge af den konkrete sag. Fremgår det af skiftet, det vil sige bl.a. af købsaftalen, at betalingsrettighederne følger med, er sønnen ikke berettiget til at få tildelt betalingsrettigheder*

fra den nationale reserve og vi vil anse det som et forsøg på omgåelse af reglerne.

Spørgsmål 3: Har styrelsen nogen retningslinjer for, hvor lang tid efter tildeling en ansøger skal have rådighed over og søge grundbetaling på baggrund af de tildelte betalingsrettigheder. Vil det eksempelvis blive betragtet som **omgåelse** hvis en ansøger, som opfylder betingelserne og får tildelt betalingsrettigheder fra den nationale reserve i 2017, i 2018 **bortforpagter** sine arealer med tilhørende betalingsrettigheder?

Svar 3: Udgangspunktet er, at betalingsrettigheder tildelt fra den nationale reserve til enten en ung og nyetableret eller en ung landbruger, bliver tildelt for at hjælpe denne landbruger økonomisk i forbindelse med opstarten af vedkommendes virksomhed. Det betyder også, at et salg eller en videreførelse i det efterfølgende ansøgningsår ikke er hensigten med reglen om tildeling.

Hvis vi modtager fx en 5årig forpagtningskontrakt i forbindelse med sagsbehandling af en ansøgning om betalingsrettigheder fra den nationale reserve, men vi efterfølgende konstaterer, at forpagtningen afkortes umiddelbart efter tildelingen er sket, har vi mulighed for at genoptage sagen.

Spørgsmål 4: Er en ansøger garanteret tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve, hvis ansøgeren opfylder betingelserne? Eller med andre ord; er reservens pulje begrænset, så man som ansøger kan risikere at få et afslag, fordi puljen er brugt?

Svar 4: Søger en landbruger om tildeling og finder vi, at vedkommende er berettiget, så vil vedkommende modtage betalingsrettigheder fra den nationale reserve. Puljen er begrænset, men i det tilfælde, at antallet af ansøgte betalingsrettigheder overstiger puljens størrelse, vil vi lineært nedskrive samtlige eksisterende betalingsrettigheders værdi.

5. Retsgrundlag

Det følger af art 30, stk. 1 i forordning 1307/2013, at hver medlemsstat skal oprette en national reserve af betalingsrettigheder. Bestemmelsen indeholder endvidere nærmere regler omkring tildeling af betalingsrettigheder fra den nationale reserve.

Den danske bekendtgørelse nr. 1259 af 26. oktober 2016 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. (grundbetalingsbekendtgørelsen), indeholder i kapitel 3 visse nationale bestemmelser vedrørende den nationale reserve og tildeling af betalingsrettigheder herfra.

[i] Man er IKKE berettiget til betalingsrettigheder, hvis man allerede har mulighed for at have rådighed over betalingsrettigheder. Det er tilfældet, hvis betalingsrettighederne eksempelvis er en del af købskontrakten, der er lavet i forbindelse med erhvervelse af jorden.

[ii] Arealer, som har været omfattet af en aftale på ekspropriationslignende vilkår, er også omfattet.

© 2021 - SEGES Projektsitet